

Venäjäjän Aika

Irtonumero 7,50 €

4 / 19

Pietarin mansikka- paikat

Elina Saarilahden
menovinkit

s. 47

Presidentti
Tarja Halosen
Venäjä-
mietteitä

s. 22

Moottori-
pyöräretkelle
itärajan
taakse

s. 28

Koulunjohtaja
Svetlana Petrova
koulun 204
palatsimaisessa
miljöössä.

Koulu 204

30 vuotta
suomen
opetusta
Pietarissa

TEKSTI MARTTI KIURU
KUVAT SVETLANA ALEKSEJEVA

Suomen kielen opiskelu kiinnostaa pietarilaisia vuodesta ja vuosikymmenestä toiseen. Valtion koulu 204 kaupungin ydinkeskustassa on uranuurtaja kielen ja suomalaisen kulttuurin vaalijana.

**Kiinnostus
suomen kielen
opiskeluun
on jatkuvasti
korkealla tasolla
pietarilaisten
keskuudessa.**

Neljäs luokka suomen
tunnilla koulussa 204.

Tieto on valtaa myös
venäläiskouluissa. Koulun
204 neljäs luokka Pieta-
rissa.

Koulu 204:ssä on meneillään piirustustunti. Toisen luokan oppilaille esitellään Suomen historian merkkihenkilöitä ja nykykuuluisuuksia: **Elias Lönnrot, Jean Sibelius, Tarja Halonen, Ville Haapasalo, Ville Valo** ja Marko ”Mörkö” Anttila.

Oppilaat tutustuvat aiheeseensa piirtämällä valitsemastaan henkilöstä muotokuvan valokuvan pohjalta.

8-vuotias **Akin** työstää kuvaa Ville Valosta, ja **Arinan** piirustama Elias Lönnrot on todella näköinen. **Viktor**ia eli Vika on valinnut aiheekseen presidentti Tarja Halosen, jonka lapsuuden valokuvaa Vika hämmästyttävästi muistuttaa.

Käy ilmi, että Halonen on vieraillutkin koulussa 204 vuonna 1996 toimiessaan ulkoministerinä.

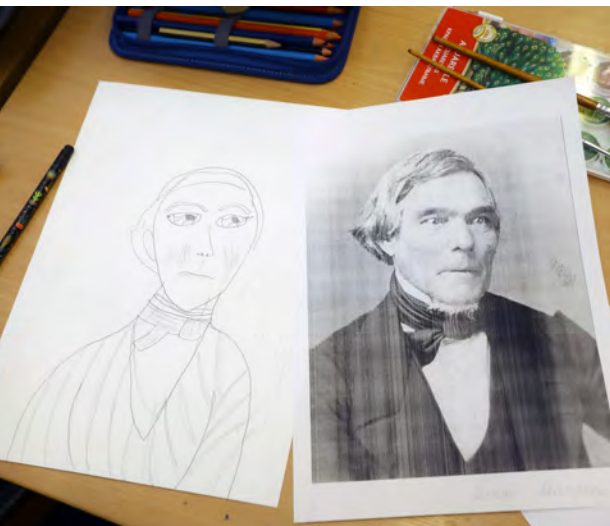
Ylimyspalatsi muuttui koulurakennukseksi

Koulu 204:n historiallinen miljöö on ainutlaatuinen. Oppilaitos sijaitsee Millionnaja-kadulla palatsissa, joka kuului ennen bolševikkivallankumousta **Gintzburgin** upporikkaalle ylimysperheelle.

Jos koulu keskipisteenä piirretään kilometrin ympyrä, niin sen sisälle mahtuu melkein koko nyky-Venäjän historia **Pietari Suuresta** alkaen. Lähietäisyydellä ovat esimerkiksi Talvipalatsi, Kesäpuisto, Marskenttä ja Pietarin-Paavalin linnoitus. >

Koululla 204 on yhteistoimintaa monien suomalaiskaupunkien, kuten Helsingin kanssa. Olga Milovidova koulun 204 edustalla Pietarissa.

Arina piirsi näköiskuvan Elias Lönnrotista.

Mitä mahtaa liikkuu pienen ja vähän isomman koululaisen mielessä, kun hän aamuisin kävelee kouluunsa Pietarin historiallisen paraatikeskustan katuja pitkin? Pakahuuto rinta ylpeydestä imperiumin mahdin saavutusten äärellä vai ovatko mielessä arkisemmat asiat?

1700-luvulla rakennettua koulurakennusta on uudistettu useaan otteeseen, eikä talon kunto varmaankaan enää vastaa Gintzburgin ajan loistoa, mutta kaikella tapaa sympaattisen vaikutuksen koulun sokkeloinen miljöö satunnaiselle kävijälle tarjoaa.

Pätevistä suomen kielen opettajista on kautta vuosikymmenten ollut pulaa.

Oppilaita kaikkialta Pietarista

– Loisteliaasta sijainnistaan huolimatta ei koulumme ole mikään eliittikoulu, vaan ihan tavallinen pietarilainen valtionoppilaitos, kertoo koulun 204 johtaja **Svetlana Petrova**.

Keskimääräistä kansainvälisemmästä toimijasta on kuitenkin kysymys. Koulussa panostetaan vieraiden kielten, erityisesti englannin ja suomen opiskeluun, ja kontakteja ulkomaille on runsaasti.

Oppilaita on noin 380 ja opettajia 40. Englanninopettajia on seitsemän ja suomenopettajia neljä.

Suomen kielen opetus aloitetaan ensimmäiseltä luokalta alkaen ja viikkotunteja on kaksi. Mikäli oppilas osallistuu vapaaehtoiseen kerhotoimintaan koulun jälkeen, nousee viikkotuntimäärä viiteen.

Pietarin paraatikeskustan alueella asuu sängen vähän ihmisiä, joten koulun oppilaat ovat kotoisin eri puolilta kaupunkia, kaukaisimmat Kronstadtin linnoituskaupungista saakka.

– Koulumme mottona on ”säilyttää perinteitä ja toimia innovatiivisesti”, Petrova linjaa.

Suomen opetus käynnistyi koulussa 204 jo 30 vuotta sitten, jolloin elettiin Neuvos-

Koulun 204 oppilaat ovat tunnettuja rauhallisesta käytöksestään.

Viktoria eli Vika päätti piirtää kuvan presidentti Tarja Halosen lapsuuden valokuvasta.

Ville Valohan tästä selvästi syntyy. Piirtäjänä 8-vuotias Akin.

toliiton viimeisiä vuosia ja kaupungin nimi oli vielä Leningrad. Kolme vuosikymmentä ovat sisältäneet monenlaisia vaiheita, mutta yksi asia on pysynyt: kiinnostus suomen kielen opiskeluun on jatkuvasti korkealla tasolla pietarilaisten keskuudessa.

– Suomen kielen opetus aloitettiin koulussa 204, mutta nykyään kaupungissa on toistakymmentä valtionkoulua, joissa voi opiskella suomea. Tämän lisäksi suomen opetusta tarjoavat monet yksityiset kielikoulut, Petrova muistuttaa.

Todettakoon tässä yhteydessä, että kaupungissa toimii myös Pietarin suomalainen koulu, joka on tarkoitettu kaupungissa asuvien suomalaisperheiden lapsille. Kyseisessä oppilaitoksessa on opetuskielenä suomi ja koulussa noudatetaan suomalaista opetussuunnitelmaa.

– Pietarin suomalainen koulu ja koulu 204 ovat myös läheisiä yhteistyökumppaneita, Svetlana Petrova kertoo.

Kommunikaatio-ongelmista se alkoi

Suomalais-venäläisestä kulttuuriyhdistyöstä on mahdotonta puhua mainitsematta **Olga Milovidovan** nimeä.

Milovidova on Herzenin pedagogisen yliopiston pitkäaikainen suomen kielen dosentti, mutta hän työskentelee myös koulun 204 vararehtorina ja kehityspäällikkönä.

Kuriositeettina kerrottakoon, että paljolti Milovidovan ansiosta suomalaislähtöinen urheilulaji eli sauvakävely on saavuttanut suosiota pietarilaisten keskuudessa.

Suomen kielen opetuksen kehittäjänä Venäjällä Milovidova on ollut mukana alusta alkaen.

– Toimiessani 1980-luvulla Neuvostoliitto-Suomi-Seuran Leningradin osaston sihteerinä oli tehtäväni järjestää koulutapaamisia suomalaisille ja venäläisille oppilaille. Kommunikaatio-ongelmat olivat ilmeisiä, joten sekä suomalaisten että venäläisten piirissä heräsi ajatus suomen kieleen erikoistuvan koulun perustamisesta Leningradiin, Milovidova muistelee.

Kouluidea sai nopeasti tukea sekä Suomen että Neuvostoliiton viranomaisilta ja uusi oppilaitos päätettiin perustaa Leningradin keskustaan kadulle, joka oli silloiselta nimeltään Halturinin katu. Koulu-toiminta käynnistyi siis syksyllä 1989. >

Koulussa 204 järjestettiin lokakuussa kulttuuritapahtumia, joilla juhlistettiin kolme vuosikymmentä kestänyttä suomen kielen opetusta. Koulun entinen oppilas, tekstiilitaiteilija Tanja Shalygina lahjoitti koululle ”Suomalainen linna” -aiheisen gobeliininsa.

1990-luku oli koulun kulta-aikaa

Alkuvaiheessa koulun opetussuunnitelma perustui Helsingin suomalais-venäläisen koulun suunnitelmaan. Suomen Opetushallitus tuki hanketta ja vuonna 1991 koulu nimitettiin Turun kaupungin kummikouluksi.

Suomea opetettiin pitkänä kielenä ja yhteistyö Turun kaupungin koulutoimen kanssa johti lopulta Venäläis-suomalaisen lyseon perustamiseen vuonna 1995.

Lyseon toiminta lakkautettiin vuonna 1999, eli sen jälkeen kun Venäjän koulutusjärjestelmässä tapahtui jyrkkä käänös standardimaiseen koulutukseen, joka ei enää mahdollistanut laajaa lyseon ohjelmaa.

– Jälkikäteen voisi arvioida, että juuri 1990-luku oli koulun 204 kulta-aikaa, Milovidova toteaa.

Vaikka kunnianhimoisimmat tavoitteet suomen kielen opetuksessa ajettiin alas pari-kymmentä vuotta sitten, niin koulutusrintamalla on tapahtunut myös positiivisia asioita.

Vuosina 2001–2014 Herzenin pedagogisessa yliopistossa toimi suomen kielen opettajien kandidaattiohjelma. Kyseisenä aikana yliopistosta valmistui lähes 200 suomen kie-

len opettajaa. Moni opettajista on työskennellyt tai harjoitellut myös koulussa 204.

– Valitettavasti suomenopettajien koulutus Herzenissä lopetettiin säästösyistä vuonna 2014, Milovidova kertoo.

Pietarissa suomen kieltä voi kuitenkin edelleen opiskella esimerkiksi Herzenin yliopiston maisteriohjelmassa tai Pietarin valtionyliopistossa.

Valtio ja yhteiskunta ovat eri asioita

Olga Milovidovan mukaan pätevistä suomen kielen opettajista on kautta vuosikymmenten ollut pulaa niin koulussa 204 kuin yleisemminkin Pietarissa ja koko Venäjällä.

Varsinkin valtionkouluissa opettajien palkkataso on melko alhainen, ja moni kielenopettaja hakeutuu yksityisten kielikoulujen tai yritysten palvelukseen. Suomen kielen opiskelu lisää myös väistämättä Suomi-kontakteja, joten seurauksena voi olla muutto Suomeen esimerkiksi avioliiton tai työn kautta.

– Opettajapula voidaan nähdä myös positiivisessa valossa, eli asetelma kertoo siitä, että suomen kielen opiskeluun halukkaita pietarilaisia on yhä enemmän ja enemmän.

Eli Venäjän hallituksen väitetty eristäytymispolitiikka ei vaikuta ihmisten asenteisiin esimerkiksi kieltenopiskelua kohtaan?

– Ei ollenkaan. Väittäisin pikemminkin niin, että ihmisten tarve kansainvälistyä on lisääntynyt. Tulee muistaa, että valtio ja yhteiskunta harvemmin askeltavat Venäjällä samaa tahtia, Milovidova muotoilee.

Mutta palataanpa vielä kouluun 204.

Kolmekymmentä vuotta kestäneen suomen opetuksen juhlistamiseksi koulussa järjestettiin lokakuussa runsaasti erilaisia kulttuuritapahtumia, joihin osallistui myös koulun entisiä oppilaita.

Tällä hetkellä koulu ei saa taloudellista tukea Suomesta. Turku myöntää kuitenkin opintotukea venäjän kielen opiskeluun, mikä antaa suomalaisopiskelijoille mahdollisuuden tutustua kohdekulttuuriin ja matkustamaan Pietariin.

– Kontaktiverkostomme suomalaisiin yhteistyökouluihimme on laaja ja monipuolinen. Toivottavaa olisi, että saisimme jatkossa rekrytoitua vaihto-opettajia Suomesta, jolloin voisimme kohentaa myös kielikoulutuksen tasoa oppilaitoksesamme, Olga Milovidova korostaa. ✕